

UZASADNIENIE
do uchwały Nr/..../24 Rady Miejskiej w Ustrzykach Dolnych
z dnia stycznia 2024 r.

w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od odpłatności jak również trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług

Zgodnie z art. 50 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.) osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi te mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Niniejsze usługi stanowią zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym.

Z dniem 1 listopada 2023 r. wprowadzono zmiany do ustawy o pomocy społecznej, w myśl których usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania mogą być przyznane w formie usług sąsiedzkich. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich jest zadaniem gminy o charakterze nieobowiązkowym.

Usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz usługi sąsiedzkie finansowane są ze środków własnych gminy. Świadczeniobiorcy ponoszą odpłatność za usługi w wymiarze ustalonym w decyzji wydanej przez dyrektora Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Wysokość odpłatności określana jest w oparciu o dochód ustalony na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez pracownika socjalnego oraz zgromadzonej w sprawie dokumentacji. Obecnie w wielu przypadkach konieczne było częściowe lub całkowite zwalnianie świadczeniobiorców z odpłatności za usługi, ponieważ ze względu na sytuację osobistą, zdrowotną czy dochodową nie byli w stanie ponosić odpłatności w wysokości ustalonej zgodnie z dotychczasową uchwałą. Mając powyższe na uwadze zasadnym jest wprowadzenie nowych zasad dotyczących ponoszenia przez świadczeniobiorców odpłatności za usługi. Powyższe ma na celu wyeliminowanie przypadków, gdy osoby starsze, niepełnosprawne lub przewlekle chore nie decydują się na wnioskowanie o usługi opiekuńcze z powodu braku możliwości ponoszenia ich kosztów. Warto nadmienić, że pomoc mieszkańcom gminy w formie usług opiekuńczych jest niejednokrotnie alternatywą dla umieszczenia ich w domu pomocy społecznej, co stanowi znacznie większe obciążenie dla budżetu gminy.

Ogłoszony przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 zakłada możliwość uzyskania przez gminy wsparcia finansowego w zakresie organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich. Do otrzymania środków niezbędne jest jednak przyjęcie stosownej uchwały na podstawie art. 50 ust. 6, ust. 6a i ust. 6b ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Art. 50 ust. 6a w/w ustawy stanowi natomiast, że w przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6, określa także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług. Ponadto rada gminy może postanowić o rozszerzeniu katalogu osób uprawnionych do usług sąsiedzkich o osoby, dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie miało charakter uzupełniający opiekę sprawowaną przez rodzinę, a także wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnych i zstępnych.

W związku z powyższym zasadnym jest podjęcie uchwały o proponowanej treści.